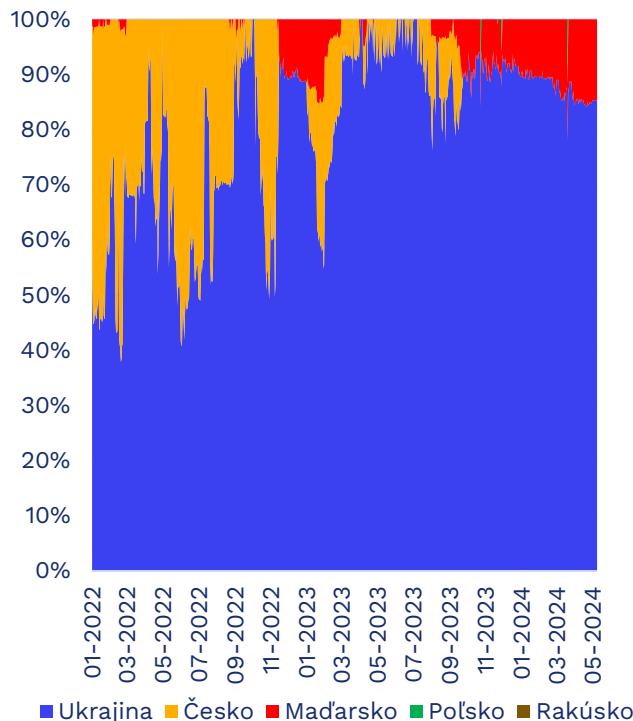

SLOVENSKO ZVYŠUJE DOVOZ PLYNU Z JUHU

Od začiatku apríla pokryla trasa cez Maďarsko 15 % dovozu zemného plynu. Objem by mal stúpať.

- Slovensko ako križovatka plynovodov mesačne dováža približne 2 mld. m³ zemného plynu, z čoho 90 % re-exportuje. Po poklese dovozu z Ukrajiny v roku 2022 sa začal viac využívať tok z Česka, ktorým k nám prúdil plyn zo západu, pôvodom hlavne z Nórska (Graf 1).
- V roku 2022 sme z Česka doviezli 31 % potreby Slovenska (domáca spotreba + export; spolu 7,3 miliárd m³). Zvyšných 69 % tvoril dovoz z Ukrajiny (16,5 miliárd m³). V roku 2023 sa pomer výrazne zmenil, keď sme z Česka doviezli 6 % a 89 % z Ukrajiny. Zvyšok prišiel z Maďarska.
- Od začiatku roka 2024 sa cez južnú hranicu s Maďarskom doviezlo viac plynu ako za celý minulý rok (1,5 miliardy m³ vs. 0,6 mld. m³).
- Maďarsko okrem skvapalneného zemného plynu (LNG) z Chorvátska dováža aj ruský plyn cez plynovod South Stream či priamo cez Ukrajinu. Slovenský plynársky priemysel (SPP) plánuje zvýšiť import touto trasou. Vzhľadom na hrozbu ukončenia dovozu plynu cez Ukrajinu je dôležitá diverzifikácia trás, napríklad z poľského LNG terminálu v Gdansku.

Graf 1: Odkiaľ Slovensko dováža plyn

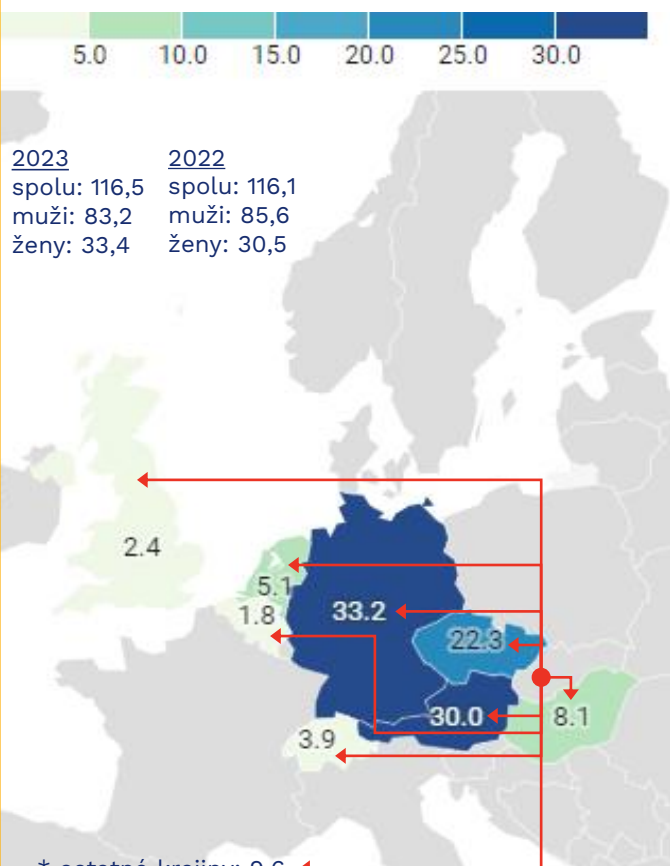
Zdroj: Eustream

VLANI PRACOVALO V ZAHRANIČÍ KRÁTKODOBO 116,5 TISÍC ĽUDÍ, NAJMÄ Z VÝCHODU SR

V roku 2023 migrovalo krátkodobo za prácou do zahraničia 116,5 tisíc obyvateľov. Najviac do Nemecka (33,2 tisíc) a Rakúska (30 tisíc). Muži podľa dát ŠÚ SR tvorili 71 % (Mapa 1).

- Krátkodobá migrácia za prácou zahŕňa pracovníkov, ktorí kvôli práci bývajú v inej krajine dlhšie ako tri mesiace, ale kratšie ako jeden rok.
- Viac za prácou migrujú muži (71,4 %) než ženy (28,7 %). Podiel žien však medziročne stúpol o 2,5 percentuálnych bodov (p.b.).
- U mužov ide primárne o prácu v stavebníctve. U žien je to najmä práca v oblasti starostlivosti o zdravie, napr. opatrovatelky a zdravotné sestry.
- V roku 2023 bolo až 47,2 tisíc, teda 40,5 % celkového počtu krátkodobo za prácou migrujúcich obyvateľov z východného Slovenska. Zo západného najmenej, 24,1 %. Prešovský kraj dominuje s 26,4 %. Naopak, najmenej migrujú za prácou ľudia z Bratislavského kraja, 4,5 %.
- Medziročne sa počet krátkodobo odchádzajúcich za prácou na východnom Slovensku zvýšil o 19,2 %, na západnom naopak klesol o 16,7 %.
- V roku 2004, pri vstupe Slovenska do EÚ, krátkodobo za prácou do zahraničia migrovalo 89,3 tisíc občanov. Najviac, 159,8 tisíc ich bolo v roku 2016. Postupne počet klesal až na 116,1 tisíc v roku 2022.

Mapa 1: Krátkodobá migrácia občanov Slovenska (v tisícoch) za prácou v zahraničí v roku 2023

* ostatné krajiny: 9,6

VIAC SKRÁTENÝCH ÚVÄZKOV BY MOHLO ZVÝŠIŤ PÔRODNOSŤ NA SLOVENSKU

Pôrodnosť v SR kopíruje vývoj podielu matiek zamestnaných na skrátenej pracovnej úväzok.

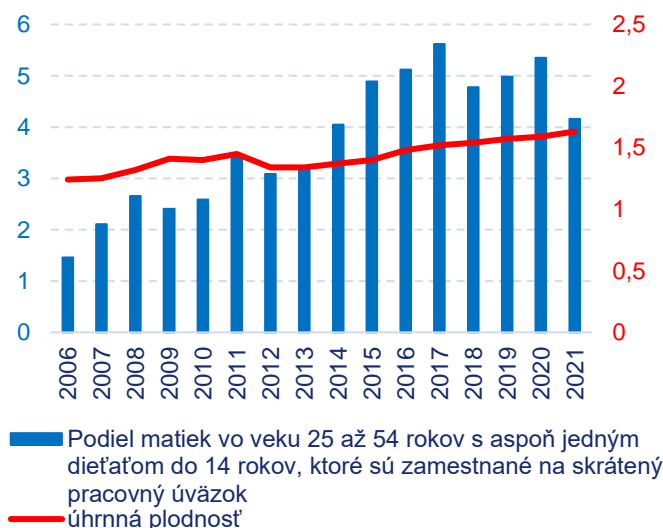
- Podiel matiek vo veku 25 až 54 rokov s aspoň jedným dieťaťom do 14 rokov, ktoré sú zamestnané na skrátenej pracovnej úväzok, bol v roku 2021 podľa OECD v Európe najvyšší v Holandsku (48,5 %), Rakúsku (40,9 %), Nemecku (36,6 %) a Írsku (24,5 %). Najmenej ich je v Litve (3,4 %), Maďarsku (4,1 %), Slovensku (4,2 %), Portugalsku (4,2 %), Poľsku (4,3 %) a Lotyšsku (4,9 %).
- Práca na skrátenej pracovnej úväzok patrí spolu s flexibilným pracovným časom a prácou z domu (home office) medzi bežné príklady nepriamych nefiškálnych stimulov rodinnej politiky.
- Podľa regresných analýz ISA existuje medzi vývojom podielu matiek zamestnaných na skrátenej pracovnej úväzok a úhrnnou plodnosťou príčinná súvislosť (kauzalita) v Rakúsku, Írsku, na Slovensku (Graf 2), v Slovinsku, Španielsku a Švédsku. V týchto krajinách je práca na skrátenej úväzok jedným z faktorov ovplyvňujúcich vývoj pôrodnosti.

ROZVOJOVÁ POMOC SR BOLA VLANI NAJNIŽŠIA SPOMEDZI DONORSKÝCH KRAJÍN OECD

Oficiálna rozvojová spolupráca Slovenska v roku 2023 bola na úrovni 0,14 % hrubého národného dôchodku (HND). K dlhodobému výdavkovému záväzku 0,33 % HND do roku 2030 sa približujeme veľmi pomaly (Graf 4).

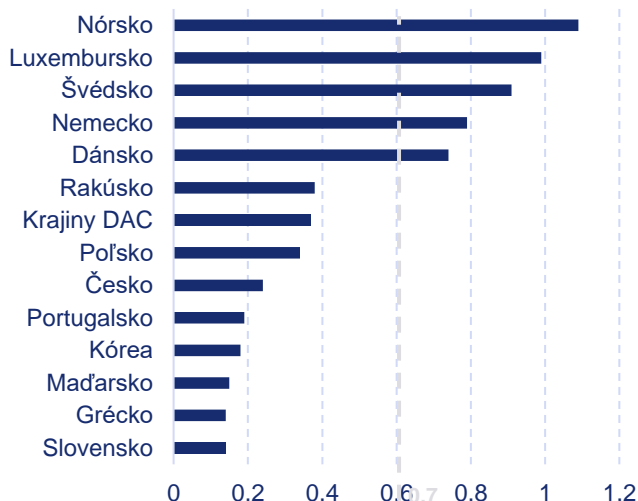
- Celosvetovo vzrástol podľa OECD v roku 2023 objem medzinárodnej rozvojovej spolupráce na historické maximum 223,7 miliárd USD, čo je o tretinu viac oproti roku 2019. Významne ju navýšili príspevky na Ukrajinu, ktoré zaznamenali medziročný nárast o 9 % na 20 miliárd USD, a zvýšená humanitárna pomoc do krajín zasiahnutých konfliktom a prírodnými katastrofami.
- Najväčším poskytovateľom rozvojovej spolupráce z členských štátov OECD DAC (Výbor OECD pre rozvojovú spoluprácu) s 30 % podielom (66 miliárd USD) boli v roku 2023 USA. Druhé bolo Nemecko s pomocou v objeme 36,7 miliárd USD, čím prekročilo hlavný záväzok Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj dať 0,7 % HND na rozvojovú spoluprácu, rovnako ako Dánsko, Luxembursko, Nórsko a Švédsko (Graf 3).
- Po zohľadnení inflácie rozvojová spolupráca poskytnutá Slovenskom v reálnom vyjadrení vlni medziročne klesla o 9 % na 175 miliónov USD. Ak by chcelo Slovensko svoj záväzok (0,33 % HND) do roku 2030 naplniť, museli by sa výdavky na rozvojovú spoluprácu navyšovať o približne 40 miliónov eur ročne.

Graf 2: Úhrnná plodnosť (pravá os) a podiel matiek zamestnaných na skrátenej pracovnej úväzok (ľavá os) na Slovensku

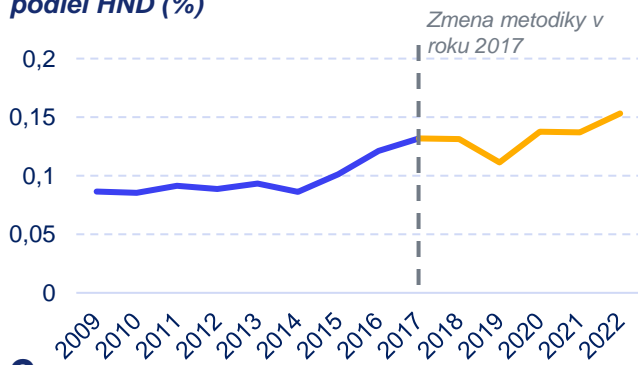
Zdroj: Eurostat, OECD

Graf 3: Oficiálna rozvojová spolupráca vo vybraných* krajinách OECD DAC ako podiel HND v roku 2023 (%)

* 5 najväčších a najmenších donorov, susedné krajiny a priemer OECD DAC.

Graf 4: Oficiálna rozvojová spolupráca SR ako podiel HND (%)

Zdroj: OECD